

Herkenbare worsteling

OneWorld voelt de bevroren BN'er aan de tand over zijn of haar idealen, zorgen en oplossingen. Marijn Frank onderzocht haar 'vleesverslaving' in haar film *Vleesverlangen* en presenteert tv-programma *Keuringsdienst van Waarde*. "Een boer met een megastal is ook gewoon bezorgd om z'n beesten en inkomen."

Tekst **Hidde Jansen** Foto **Pleunie van Raak**

Hamburger of insectenburger? "Die keuze is niet moeilijk: een hamburger. Ik ga niet voor m'n lol een insectenburger eten. Ik heb voor een aflevering van *Keuringsdienst van Waarde* een keer een sprinkhaan geproefd, maar op pootjes en oogjes bijten is gewoon geen aangename ervaring. Insecten eten is vooral een hype, ik denk niet dat het op deze manier ooit normaal gevonden wordt. Het zou denk ik wel werken als je insecten combineert met vlees, bijvoorbeeld een leverworst met 40 procent vlees, 60 procent insect. Veel vlees is toch al bewerkt en zo leg je ook minder de nadruk op het feit dat je een insect eet. Maar het zal een biefstuk nooit vervangen. Bovendien zijn er al goede plantaardige vleesvervangers, dus ik vraag me af wat insecten dan nog toevoegen."

Keurmerken: redding of gedoe? "Er zijn er in ieder geval veel te veel, de supermarkt is een keurmerkenoerwoud. Zelf let ik er wel op, maar ik weet inmiddels de zin van de onzin te onderscheiden. Dingen als 'bewuste' en 'gezonde' keuze zijn lege begrippen, maar ik kijk wel naar bio-keurmerken op vlees en zuivel. Ik snap dat mensen sceptisch worden door alle verhalen en niet meer weten wat wel en niet klopt. Ik heb het geluk dat ik veel achter de schermen van producten kijk. Toch denk ik niet dat je alle keurmerken moet afschaffen. Duurzaam consumptiegedrag is maar deels een taak van

supermarkten en producenten, die willen gewoon winst maken. De overheid moet meer doen. Het is krom dat ze wel accijns heft op benzine en tegelijkertijd iets milieubelastend als vlees blijft subsidiëren."

Activist of journalist? "Zowel *Keuringsdienst van Waarde* als *Vleesverlangen* zijn niet activistisch. Daar heb je andere clubs voor, zoals Wakker Dier. Ik heb er zelf een hekel aan als ik moralistisch wordt toegesproken door een programma. Als ik ergens heen ga voor de keuringsdienst ga ik er met open vizier in. Een boer met een megastal is ook gewoon bezorgd om z'n beesten en inkomen, dan heb ik totaal niet de behoefte om hem op te dringen dat hij het anders moet doen. Bij *Vleesverlangen* liet ik me leiden door mijn eigen zoektocht en had ik niet vooraf bedacht: ik wil dat mensen minder vlees eten, dus ik maak er een film over. Juist de worsteling van willen minderen, maar dat niet kunnen vanwege het verlangen, maakt het herkenbaar voor de kijker. Met de keuringsdienst laten we zien dat de achterkant van een verpakking vaak interessanter is dan de voorkant. Zo dragen we bij aan het debat, zonder zelf te willen oordelen. Dat sommige kijkers na vijf minuten roepen dat ze 'nooit meer margarine eten' is dan maar zo."

Minder vlees voor het klimaat of vanwege dierenwelzijn? "Het is allebei een goede reden om te minderen. Cijfers over CO₂ en opwarming zijn voor veel mensen te abstract. Daarom zoomde ik in *Vleesverlangen* vooral in op het dierlijke aspect. Minder vlees omdat het zielig is, vind ik een beetje 'My Little Pony'-achtig klinken, maar het is zeker belangrijk om de gang van zaken in bijvoorbeeld de bio-industrie aan te kaarten. Uiteindelijk is elk argument om minder of geen vlees te eten goed, en is het argument 'het is zo lekker' zwak. Maar vlees blijft voor mij sexy, iets moois en lekkers. Anders was het ook niet zo'n worsteling." ●

Marijn Frank

(Amsterdam, 1982) is presentatrice en documentairemaakster. Ze studeerde in 2007 af aan de Filmacademie in de richting regie documentaire. Vanaf 2009 presenteert ze het tv-programma *Keuringsdienst van Waarde*. Haar documentaire *Vleesverlangen* kwam eind 2015 uit.

“
*Vlees eten omdat
het zo lekker is,
dat is zwak*”